

Návrh recenzného postupu pri hodnotení výstupov analytických jednotiek

Tabuľka nižšie popisuje štandardy kvality výstupov analytických jednotiek, ako sú stanovené v Metodike pre budovanie analytických kapacít vo verejnej správe. Hodnotenie kvality výstupov analytických jednotiek bude prebiehať na základe týchto štandardov procesom popísaným nižšie ako recenzné konanie.

Parameter	Analýza / Diskusná štúdia	Komentár	Manuál	Blog alebo status
Obsahové požiadavky				
Znaky a účel	Rozsiahlejší formálny a objektívny výstup, ktorý prezentuje zistenia širšieho výskumu a na jeho základe formuluje konkrétne závery a odporúčania pre prijímanie podložených rozhodnutí	Kratší formálny a objektívny výstup, ktorý prezentuje zistenia užšieho výskumu a jeho závery a odporúčania pre prijímanie podložených rozhodnutí	Technický objektívny a formálny popis metodického postupu a definovanie pravidiel pre vhodný technický či metodický postup	Popisuje nový súbor poznatkov alebo novú informáciu zjednodušeným a neformálnym spôsobom a jazykom; obsahuje subjektívne hodnotenia
Predpokladaný čitateľ	odborná verejnosť	odborná aj širšia verejnosť	odborná verejnosť	široká verejnosť
Rozsah	zvyčajne 10 a viac normostrán ¹	zvyčajne max. 10 normostrán	podľa potreby	zvyčajne max. 1 normostrana
Vnútorne členenie	áno	áno	podľa potreby	nepovinné
Formálne požiadavky				
Uvedenie podnetu	áno	áno	nie	nie
Identifikácia autorov	áno	áno	áno	áno (blog) / nie (status)
Časový rámec vzniku	áno	áno	nie	nie
Manažérske zhrnutie/abstrakt	áno	áno	nepovinné	nie
Zdôvodnenie postupu a metodiky	áno	áno	áno	nie
Zoznam zdrojov, vrátane podkladových dát a skriptov	áno	áno	áno	nepovinný
Zoznam recenzentov	áno	áno	áno	nie
Alternatívy riešení	áno	nepovinné	nie	nie

¹ Normostrana je štandardizovaná strana s 1 800 znakmi textu vrátane medzier čo zodpovedá cca 250 slovám bežného textu.

Procesné požiadavky				
Archivácia pripomienok a ich vysporiadania	áno	áno	áno	nie
Recenzné konanie	áno	áno	áno	nie
Odporúčaný formát recenzie	2	1	1	-

Typy výstupov a hodnotenie kritérií kvality AÚ

V ojedinelých prípadoch sa môže stať, že výstup AÚ nespĺňa niektorú z požiadaviek vymenovaných vyššie (napr. zdôvodnenie metodiky, alternatívy riešení a podobne). Je potrebné podotknúť, že každý výstup AÚ je posudzovaný individuálne a berie sa do úvahy celý kontext jeho vzniku a to tak v recenznom konaní, ako aj pri posudzovaní kritérií kvality AÚ. Preto v prípade, že AÚ poskytne adekvátne vysvetlenie a zdôvodnenie daného stavu, výstup môže ešte stále úspešne prejsť ako recenzným konaním, tak aj posudzovaním kritérií kvality AÚ.

Okrem vyššie uvedených výstupov môžu AÚ produkovať aj iné typy výstupov, napríklad realizácia primárneho výskumu a tvorba databáz alebo príprava podkladov pre vedenie rezortu. V oboch prípadoch v závislosti od náročnosti môže byť aj výstup primárneho výskumu či pre vnútorné potreby rezortu posudzovaný v recenznom konaní kvalitatívne na úrovni analýzy, najmä ak ide o metodologicky náročný výstup určený najmä odborníkom a kumulujúci nový zdroj odborných poznatkov.

Recenzné konanie

Recenzné konanie, čiže vonkajšie hodnotenie kvality, má za cieľ overiť a zabezpečiť kvalitu analytických výstupov jednotlivých analytických útvarov. Kvalita výstupov analytického útvaru vstupuje aj do hodnotenia kvality analytickej jednotky ako takej. Recenzným konaním však nemusia prechádzať všetky výstupy analytickej jednotky. Každý útvar usilujúci sa o štatút analytickej jednotky v rámci projektu však musí predložiť na posúdenie stanovený počet recenzovaných výstupov (podľa veľkosti AÚ).

Predložené výstupy musia spadať do niektorej z vyššie uvedených kategórií výstupov vyžadujúcich recenzné konanie pred publikáciou (analýza, komentár, manuál). Formát recenzného konania nemusí byť pri všetkých troch kategóriách výstupov rovnaký. Nutné minimálne podmienky, ktoré musí recenzné konanie pri každej kategórii výstupu spĺňať, sú popísané samostatne nižšie. Recenzné konanie môže prebiehať kedykoľvek v priebehu roka. Kvôli vyššiemu počtu AÚ a

z hľadiska organizačného zjednodušenia je možné si stanoviť, že prezenčné workshopy v prípade recenzného formátu 2 sa uskutočnia napríklad raz mesačne, pričom sa môžu týkať viacerých výstupov viacerých AÚ. Miesto aj načasovanie workshopov sa v takom prípade stanoví operatívne.

Hlasovanie OMK je pri recenznom konaní dôležité, keďže je podľa štatútu garantom kvality výstupov analytických jednotiek. Je dôležité, aby OMK zodpovedala za každý výstup, ktorý zrecenzuje, keďže od toho sa bude do veľkej miery odvíjať reputácia nielen individuálnych analytických jednotiek, ale celého systému analytických jednotiek vo verejnej správe.

Recenzný formát 1:

1. Odporúča sa, aby AÚ predložil návrh výstupu, formát recenzie a mená 2 recenzentov predsedovi/podpredsedovi OMK
2. Predseda/podpredseda OMK sa najneskôr do 3 pracovných dní k návrhu vyjadrí
3. AÚ rozošle výstup recenzentom podľa dohody s predsedom/podpredsedom OMK spolu s informáciou o dohodnutom spôsobe pripomienkovania
4. Recenzenti majú dohodnutý primeraný čas na zaslanie pripomienok, AÚ o trvaní recenzovania informuje predsedu/podpredsedu OMK
5. AÚ v primeranom termíne zapracuje pripomienky recenzentov a o termíne zaslania finálnej verzie vopred informuje predsedu/podpredsedu OMK
6. AÚ zašle finálnu verziu výstupu recenzentom, ktorí sa do 3 pracovných dní vyjadria či odporúčajú alebo neodporúčajú výstup na schválenie v OMK
7. Do 3 pracovných dní od obdržania oboch recenzných posudkov sa uskutoční elektronické hlasovanie OMK o výstupe
8. Výstup sa považuje za recenzovaný, ak ho schváli nadpolovičná väčšina členov OMK

Výstup hodnotia 2 recenzenti, ktorých by malo na návrh predkladajúceho AÚ potvrdiť vedenie OMK (predseda alebo podpredseda) do 3 pracovných dní od obdržania žiadosti AÚ o posúdenie jej odborného výstupu (tu AÚ pomenuje typ výstupu, navrhne formát recenzie aj recenzentov). Aspoň jeden z recenzentov musí byť členom OMK a aspoň jeden musí byť odborníkom vo vecnej problematike, ktorej sa výstup týka. Recenzenti nie sú platení. Recenzenti majú primeraný počet dní odo dňa zaslania výstupu AÚ na jeho posúdenie a spripomienkovanie (použijú stanovený formát pripomienkovania). Následne má AÚ primeraný čas na zapracovanie pripomienok recenzentov. Do troch pracovných dní odo dňa zaslania finálnej verzie výstupu AÚ aj s informáciou o vysporiadaní sa s pripomienkami recenzentom sa títo musia vyjadriť či materiál odporúčajú alebo neodporúčajú na schválenie. V prípade nezhody recenzentov je rozhodnutie plne v kompetencii OMK.

Elektronické hlasovanie o výstupe sa uskutoční do troch pracovných dní odo dňa obdržania oboch recenzných posudkov (rozhodnutí o odporúčaní/neodporúčaní so zdôvodnením), na ktoré členovia OMK pri hlasovaní prihlasujú. Výstup musí schváliť nadpolovičná väčšina všetkých členov OMK, pričom nehlasovanie v stanovenom termíne sa považuje za súhlas so schválením.

Recenzný formát 2:

1. AÚ predloží návrh výstupu, formát recenzie a mená 3 recenzentov predsedovi/podpredsedovi OMK
2. Predseda/podpredseda OMK sa najneskôr do 3 pracovných dní k návrhu vyjadrí
3. AÚ rozošle výstup recenzentom podľa dohody s predsedom/podpredsedom OMK spolu s informáciou o dohodnutom spôsobe aj termíne ukončenia pripomienkovania; AÚ zároveň zašle výstup aj celej OMK, prípadne aj externým odborníkom a všetkých týchto pozve na prezenčný workshop
4. Recenzenti i ostatní členovia OMK a externisti, ktorí by sa k výstupu chceli vyjadriť, majú dohodnutý primeraný čas na zaslanie pripomienok AÚ v písomnej forme.
5. Všetky obdržané pripomienky sa prediskutujú v rámci workshopu
6. AÚ má primeraný čas na finalizáciu svojho výstupu, o termíne finalizácie informuje predsedu OMK vopred
7. AÚ zašle finálnu verziu výstupu recenzentom, ktorí sa do 3 pracovných dní vyjadria či odporúčajú alebo neodporúčajú výstup na schválenie v OMK
8. Do 3 pracovných dní od obdržania všetkých recenzných posudkov sa uskutoční elektronické hlasovanie OMK o výstupe, v rámci ktorého sa prihliada na závery recenzentov.
9. Výstup sa považuje za recenzovaný, ak ho schváli nadpolovičná väčšina členov OMK

Na úvod vedenie OMK (predseda alebo podpredseda) potvrdí do 3 pracovných dní od obdržania žiadosti AÚ o posúdenie jej odborného výstupu návrh AÚ na formát recenzie a recenzentov, pričom aspoň jeden musí byť členom OMK a aspoň jeden musí byť odborníkom vo vecnej problematike, ktorej sa výstup týka. Recenzenti i členovia OMK a externí odborníci majú primeraný čas odo dňa zaslania výstupu na jeho posúdenie a spripomienkovanie (použijú stanovený formát pripomienkovania) a stanoví sa termín doručenia pripomienok, ako aj termín konania workshopu, o ktorom AÚ informuje predsedu/podpredsedu OMK. Na spomínaný workshop môže, no nemusí prizvať ďalších externých odborníkov z oblasti, ktorej sa výstup týka. V rámci workshopu sa prediskutujú pripomienky recenzentov i ďalšie prípadné pripomienky ostatných členov OMK či externých odborníkov. Potom má AÚ opäť primeraný čas na finalizáciu svojho výstupu, o ktorom vopred informuje vedenie OMK. Do troch pracovných dní odo dňa zaslania finálnej verzie výstupu AÚ aj s informáciou o vysporiadaní sa s pripomienkami recenzentom sa títo musia vyjadriť či materiál odporúčajú alebo neodporúčajú na schválenie. V prípade nezhody recenzentov je rozhodnutie plne v kompetencii OMK.

Elektronické hlasovanie o výstupe sa uskutoční do troch pracovných dní odo dňa obdržania všetkých recenzných posudkov (rozhodnutí o odporúčaní/neodporúčaní so zdôvodnením), na ktoré členovia OMK pri hlasovaní prihliadajú. Výstup musí schváliť nadpolovičná väčšina všetkých členov OMK, pričom nehlasovanie v stanovenom termíne sa považuje za súhlas so schválením.

Pri analýze/diskusnej štúdii odporúčame formát recenzného konania 2 a pri ostatných recenzovaných výstupoch odporúčame recenzné konanie vo formáte 1 vzhľadom najmä na časové možnosti AÚ.